

СЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНА РОБОТА І СУЧАСНІСТЬ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Юрій БЕРЧУК

студент I курсу магістратури, спеціальність «Соціальна робота»,
спеціалізація «Соціальна педагогіка»,
факультет історії, педагогіки та психології
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Тетяна ЛОГВИНЕНКО

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Проблема волонтерства у сучасному світі є надзвичайно важливою та актуальною. Волонтерство сьогодні є каталізатором розвитку суспільства, досягнення його благополуччя.

У «Словнику іншомовних слів» подається таке визначення поняття «волонтер» – «той, хто добровільно бере участь в якійсь справі (новій, важкій, небезпечній для життя» [1, с. 113]. Відтак волонтерство – це добровільна участь у певній справі. Згідно із Законом України «Про волонтерську діяльність», волонтерство – це благодійна, добровільна, соціально спрямована неприбуткова діяльність, що реалізується волонтерами у спосіб волонтерської допомоги [3].

Волонтерська діяльність охоплює широкий спектр суб'єктів, серед яких вагоме значення належить студентству. Зокрема, включення до волонтерської діяльності, на переконання А. Конончука, дає змогу студентам отримувати глибокі знання соціальних проблем, набувати реальних уявлень про спосіб життя представників різних прошарків населення, опановувати різноманітні навички та досвід діяльності, що «...сприяє самореалізації завдяки переходу до більш активного способу життя через відчуття себе корисним» [43, с. 171].

До волонтерської діяльності долучаються здобувачі вищої освіти як в Україні, так і в усьому світі. В університетах провідних країн світу (США, Данія, Велика Британія, Франція, Німеччина, Канада та ін.) надзвичайно схвалюється та цінується участь студентів у добродійних акціях. Ця робота реалізується індивідуально або ж у межах студентських волонтерських організацій. Насамперед студенти надають добродійну допомогу іншим у напрямі фаху, що опановується. Однак спектр їхньої діяльності є значно ширшим. Студенти-волонтери опікуються дітьми та літніми людьми, особами, що зазнали насилля, чи є невиліковно хворими тощо [5; 6].

В Україні студенти також долучаються до різних видів добродійної діяльності. Вони опікуються вразливими категоріями населення, зокрема допомагають у розв'язанні побутових проблем літнім людям, проводять з ними спільний час за спілкуванням чи відвідуванням різноманітних заходів тощо.

Студенти-волонтери опікуються особами з особливими потребами. Насамперед їхні зусилля спрямовуються на створення умов для соціалізації та реабілітації осіб з ООП. Відтак студенти сприяють набуттю ними навичок самообслуговування, адаптації та інтеграції до суспільного життя. Така допомога є корисною для самих волонтерів, адже вони активно набувають знань з різних галузей: медицини, психології, педагогіки, соціології тощо.

Не менш важливою сферою прикладання зусиль студентської молоді є соціальна робота з дітьми-сиротами, дітьми, позбавленими батьківського піклування, дітьми, що зазнали насилля у сім'ї тощо. Студенти-волонтери забезпечують спільне проведення часу, організовують для дітей екскурсії,

конкурси, свята, вікторини, готують подарунки тощо. Відтак діти отримують можливість забути про проблеми, отримати навички соціального життя, навички комунікації тощо, студенти – удосконалити свої психолого-педагогічні компетентності, виховати гуманні якості характеру тощо.

В сучасних умовах особливі зусилля студентів-волонтерів спрямовані на допомогу Збройним Силам України, внутрішньо переміщеним особам, людям, які потрапили у скрутні обставини в зв'язку з військовими подіями в Україні. Волонтери також опікуються тваринами, вивезеними із територій, на яких ведуться бої тощо.

Розмаїття видів діяльності, до яких долучаються студенти-волонтери сприяє їхньому саморозвитку: особистісному та професійному. Адже волонтери отримують «...більше самостійності... більше умов для вибудовування індивідуальної траєкторії професійного становлення; більше каналів соціального порівняння, а відтак – умови для формування більш об'єктивно-критичного ставлення до себе як в особистісному, так і у професійному аспектах» [2, с. 166]. Відтак очевидна користь від волонтерства як для тих, хто потребує допомоги, так і для тих, хто безкорисливо її надає. З огляду на це, всебічна допомога студентам у реалізації ними волонтерської діяльності має стати важливим завданням закладів вищої освіти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бибик С.П., Сюта Г.М. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання. Харків : Фоліо, 2006. 623 с.
2. Голуб В.Л. Роль волонтерської діяльності в освітньо-науковому просторі суспільства та її значення для державного управління : збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2015. № 2. С. 160–178.
3. Закон України «Про волонтерську діяльність». URL : <http://document.vobu.ua/doc/14672>

4. Конончук А. Інноваційність у професійній підготовці майбутніх фахівців соціальної сфери. *Соціальна робота. Соціальна педагогіка*. 2018. № 11. С. 171–181.
5. Столярчук Л. Практична складова частина професійної підготовки бакалаврів у галузі права в університетах Канади. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2018. Вип. 61. С. 295–298.
6. Clerck, T., Willem A., Alterman, N., Haerens, L. Volunteers managing volunteers: the role of volunteer board member`s motivating and demotivating style in relation to volunteer`s motives to stay volunteer. *VOLUNTAS*. 2016. Nr 2. Pp. 1–14.